

Inhoudsopgave

I	Vooraf	9
2	Het wettelijk kader van de spelregels in de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR)	17
3	De spelregels in de AWR met betrekking tot de eigen belastingplicht	25
3.1	De spelregels voor de informatieplicht	25
3.1.1	De subjecten	25
3.1.2	Het vragen om informatie	25
3.1.3	Spreeken met het personeel	69
3.1.4	De potentiële fiscale relevantie	72
3.1.5	De wijze van verstrekking	82
3.2	De spelregels voor de inzageplicht	85
3.2.1	De subjecten	85
3.2.2	Het vragen om boeken, bescheiden en andere gegevensdragers	85
3.2.3	De fiscaal relevante boeken, bescheiden en andere gegevensdragers	105
3.3	Internationale concernverhoudingen	120
3.4	De kopieën, leesbare afdrukken of uittreksels	123
3.5	De betekenis van de primaire bescheiden in de belastingcontrole	124
3.6	Overmacht	128
3.7	De informatiebeschikking	135
3.7.1	Algemeen	135
3.7.2	De reden voor de wet-Dezentjé	137
3.7.3	De opbouw van de wet-Dezentjé	139
3.7.4	De informatiebeschikking	140
3.7.5	De informatieschikking en art. 52 AWR	163
4	De spelregels in de AWR voor de informatieplicht met het oog op de belastingheffing bij derden	181
4.1	De subjecten	181
4.2	De omvang van de verplichting	195
4.3	Derdenonderzoeken	200
4.4	De kostenvergoedingsbeschikking	211
4.5	Het verschoningsrecht in de controlesfeer	214
4.6	Voorschrift Informatie fiscus/banken	254

5	Overige spelregels in de AWR	261
5.1	De plaats van de controle	261
5.2	De fiscale administratieverplichting	272
5.3	De bewaarplicht	292
5.3.1	Rechten en verplichtingen van de administratieplichtige	292
5.3.2	Bewaartermijn	303
5.3.3	Basisgegevens	307
5.3.4	Elektronische-gegevensverzameling	308
5.4	Conversie	310
5.5	De Invorderingswet	316
5.6	De identificatieplicht	320
5.6.1	Identificatiedocumenten	320
5.6.2	Algemene identificatieplicht	321
5.6.3	Identificatie op de werkplek	321
5.6.4	Identificatie van de werknemer tegenover de werkgever	323
5.7	De verplichte medewerking bij een controle	340
5.8	Rechtsbescherming	344
5.9	De sancties	345
5.10	De sfeerovergang	347
5.10.1	Van controlefase naar opsporingsfase	347
5.10.2	De beboetingsfase	355
5.11	Onbevoegdlijk verkregen bewijs	362
5.12	De civiele procedure	375
5.13	Het burgerservicenummer	382
6	Auditfile/CLAIR, waarneming ter plaatse en horizontaal toezicht	385
6.1	Algemeen	385
6.2	Auditfile/CLAIR	385
6.3	De waarneming ter plaatse	386
6.4	Horizontaal toezicht	405
7	Drie controletechnieken	411
7.1	De vermogensvergelijking	411
7.2	De chikwadraattoets	430
7.3	De geldsteekproef	433
7.3.1	Inleiding	433
7.3.2	Steekproeven en controle	433
7.3.3	Statistische onderbouwing en betrouwbaarheidsintervallen	435
7.3.4	Steekproeven, belastingcontrole en bewijslastverdeling	437

7.3.5	Steekproeven in het kader van de BPM en de loonbelasting	439
7.3.6	Steekproeven in het kader van de omzetbelasting	444
8	De controle loonheffingen	449
8.1	De administratieve verplichtingen	449
8.2	Opgewekt vertrouwen en belastingcontrole	451
9	De controle omzetbelasting	457
9.1	Algemene verplichtingen	457
9.2	Factureringsverplichtingen	458
10	Het niet-voldoen aan de administratieverplichtingen van art. 52 AWR/Verwerpen van de administratie/Omkering van de bewijslast	471
10.1	Het verwerpen van de administratie	471
10.2	Jurisprudentie	472
10.3	Gebreken van materiële aard	503
10.4	Administratieve gebreken, de informatiebeschikking en de kostenvergoedingsbeschikking	507
10.5	Uitstralingseffecten	514
10.6	Jurisprudentie over art. 52 AWR	518
10.7	Vastlegging van de ontvangsten en omzetbepaling	524
10.8	Aannemelijk maken van ondeugdelijkheid administratie	529
10.9	Schatten	538
10.10	De loonadministratie	553
10.11	De vereiste aangifte	555
11	Controlerapport en fiscale dossier	565
11.1	Inhoud van een rapport van de controlemedewerker	565
11.2	De openbaarheid van het controlerapport	570
11.3	Inzage in fiscale dossier	571
11.4	Klikbrieven	573
12	Belastingcontrole in internationaal perspectief. De spelregels van de Wet internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen	575
12.1	Algemeen	575
12.2	Wet internationale bijstandverlening bij de heffing van belastingen	576
12.2.1	Inlichtingen op verzoek	577
12.2.2	Automatische uitwisseling van inlichtingen	583
12.2.3	Spontane uitwisseling van inlichtingen	588

12.2.4	Bijstand in persoon	589
12.3	Bilaterale overeenkomsten	591
12.3.1	Gelijktijdige controles	592
12.3.2	Multilaterale controles	593
12.4	Verordening 94/2010	595
12.5	Joint audits	598
12.6	WABB-verdrag	599

Sinds de mens met de uitvinding van het schrift aan zijn behoefte kon voldoen gebeurtenissen vast te leggen voor zichzelf en anderen, elders en later, heeft het begrip administratie een even vaste plaats gekregen in ons collectieve geheugen. Niet alleen konden kooplieden hun afspraken gedetailleerd optekenen, maar konden ook overheden hun deel van de opbrengst op grond van datzelfde administreren opeisen. En of het nu een Soemerisch kleitablet, een Egyptische papyrusrol of een moderne gedigitaliseerde, virtuele administratie ‘in de cloud’ betreft, al deze media hebben gemeen dat ze dienen als geheugensteun en bewijsmateriaal.

De administratie is het geheugen van de organisatie. Een goede administratieve organisatie en interne beheersing – met de nadruk op ‘goede’ – is onontbeerlijk voor de aansturing en begeleiding van de (bedrijfs)-processen. Begrijpelijk dan ook dat elke belastingdienst geïnteresseerd is in dit zo bijzondere hulpmiddel. Dat is immers de voornaamste bron van gegevens die belastingheffing mogelijk maken.

Mondialisering

En er zijn meer belangstellenden met informatiehonger. Na een periode waarin fusies en overnames hebben geleid tot commerciële conglomeraten, en waarin tal van staats- en handelsgrenzen werden opgeheven (Europese Unie), valt te constateren dat het aantal ondernemingen dat wereldwijd actief is, aanzienlijk is toegenomen. Vandaar dat niet alleen het nationale belastingapparaat geïnteresseerd is in een administratie, maar dat ook buitenlandse zusterorganisaties evenals daartoe bevoegde toezichthouders er steeds vaker een beroep op willen of, beter, moeten doen. De plaats waar de administratie van een onderneming zich bevindt, behoeft bovendien niet daar te zijn waar de bedrijfsactiviteiten worden ontplooid. Sterker, die plaats behoeft niet eens meer een locatie te zijn die fysiek te bezoeken is. Zij kan zich tegenwoordig ook in een virtuele dimensie bevinden: ‘in the cloud’. Anders gezegd: de administratie is overal en nergens. Daar komt bij dat steeds meer bedrijven (delen van) hun administratie uitbesteden aan derde partijen. En als die zich in een abstracte, virtuele ‘wolk’ bevinden, wordt het begrip administratie wel erg esoterisch.

Digitalisering en dergelijke

Naast mondialisering doen andere ontwikkelingen zich gelden: big data, digitalisering, informatisering en institutionalisering. Deze beïnvloeden niet alleen de wijze waarop een organisatie haar processen inricht, maar sturen navenant de werkprocessen van een belastingapparaat en drukken hun stempel derhalve ook op de belastingcontrole. Het moge duidelijk zijn dat een controlemedewerker zonder kennis van de moderne informatietechnologie geen serieus te nemen controle meer kan instellen bij bedrijven die een hoge automatiseringsgraad kennen.

Nu naar verwachting steeds meer buitenlandse vennootschappen in velerlei vormen en gradaties betrokken raken in het bedrijfsproces van Nederlandse ondernemingen, lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat een controlemedewerker in de toekomst steeds vaker te maken zal krijgen met fiscaal relevante informatie die in buitenlandse administraties aanwezig is. Dat dit consequenties heeft voor de belastingcontrole, laat zich raden: de bevoegdheden van een nationaal opererende belastingdienst zijn immers naast figuurlijk ook letterlijk begrensd. Vandaar dat veel belastingdiensten vormen van samenwerking zoeken en vinden, daarin gestimuleerd door ‘Brussel’. De gebeurtenissen van en na 11 september 2001 alsmede de publicatie van de Panama Papers in 2016 en de Paradise Papers in 2017 hebben die samenwerking onmiskenbaar in een stroomversnelling gebracht en naar aard ook ingrijpend veranderd.

Horizontaal toezicht

Een andere ontwikkeling mag evenmin onbesproken blijven: die van horizontaal toezicht. In december 2003 verscheen de nota *Andere overheid* waarin de toenmalige regering aankondigde dat de overheid zo veel mogelijk zou terugtreden uit het private domein. Toezichttaken die ooit exclusief waren voorbehouden aan de overheid, zouden gedeeld moeten worden met, of zelfs overgeheveld moeten worden naar, andere, specifiek daarvoor gekwalificeerde partijen. Aldus ontwikkelde de Belastingdienst, toezichthoudend overheidsorgaan bij uitstek, het concept van horizontaal toezicht, kortweg HT.

De afgelopen jaren heeft HT een hoge vlucht genomen. In de *Leidraad Horizontaal Toezicht* merkt de Belastingdienst op dat ervoor gekozen is het concept ‘werkenderweg te ontwikkelen’. Dat betekent dat zowel de Belastingdienst als de belastingplichtige partij – en hier moeten we denken aan grote ondernemingen en aan fiscaal intermediairs in de MKB-sector – de bedrijfsprocessen in het algemeen en de fiscale in het bijzonder permanent volgen en bijstellen naar de eisen van de praktijk. Voor grote ondernemingen is het zogeheten Business Control Framework (BCF), een raamwerk

waarin alle relevante bedrijfsprocessen en -protocollen een plaats hebben gekregen en waarmee ze inzichtelijk zijn gemaakt, daarvoor een onmisbaar hulpmiddel.

Een afgeleid segment daarin is het zogeheten Tax Control Framework (TCF), dat zich met name richt op de fiscaliteit. Wanneer nu duidelijk is dat een organisatie een transparant en goed functionerend TCF heeft ontwikkeld, vertrouwt de Belastingdienst erop dat de fiscaliteit voor die organisatie op orde is. Een arbeidsintensieve (boeken)-controle is dan minder opportuun. Met een convenant bezegelen Belastingdienst en desbetreffende organisatie een en ander.

De Belastingdienst wil met deze koerswijziging nieuwe doelstellingen realiseren. De vrijgekomen controlecapaciteit wordt ingezet om afwijkend fiscaal gedrag met vernieuwd elan op te sporen en aan te pakken. Wie zich in fiscaal opzicht aantoonbaar niet correct opstelt, kan meer dan ooit rekenen op waarschijnlijk onwelkome aandacht van de zijde van de Belastingdienst. Kortom, wie een ondeugdelijke administratie heeft, kan met onaangename sancties worden geconfronteerd. Maar wie zijn zaken wat dat betreft ‘volgens het boekje’ heeft geregeld, mag rekenen op een goede relatie met de Belastingdienst.

Commissie-Stevens

De commissie-Stevens onderzocht vervolgens ‘de effectiviteit, de efficiency en de rechtmatigheid van horizontaal toezicht en kwam tot de conclusie dat het vooral op intuïtie gebaseerde introductieproces thans dringend aanvulling behoeft van rationele sturing op basis van valide empirische informatie. Vertrouwen alleen is een te broze basis. Het gaat om gerechtvaardigd vertrouwen. Vertrouwen dat ook in volledig transparante verhoudingen overeind blijft.’ En vervolgens lezen we: ‘In het bestuurlijk enthousiasme en de gedrevenheid van de leiding van de Belastingdienst zijn in dit verband bijvoorbeeld de consequenties, en vooral de complicaties, van de uitrol van horizontaal toezicht naar het MKB-segment onderschat. Ook wordt horizontaal toezicht in alle segmenten nog onvoldoende ondersteund door informatiesystemen die het mogelijk maken het juiste toezichtinstrument te kiezen en de effecten en de efficiency van de nalevingsprocessen te meten. Het is zodoende de vraag of de bedoelde win-winsituatie op deze manier wel zal worden gerealiseerd.’ Met ‘de uitrol’ naar het MKB-segment doelt de commissie op de zogeheten intermediairs- en brancheconvenanten.

Elektronisch administreren

De ontwikkeling van de digitalisering en informatisering kan niet alleen de ondernemer, maar ook de controlemedewerker tot voordeel strekken. Ten eerste zien wij dat de elektronische aangifte steeds meer ingang vindt en voor ondernemers verplicht is geworden. Ten tweede

heeft de Belastingdienst de softwarepakketten *Auditfile* en *CLAIR* geïntroduceerd om belastingcontroles bij ondernemingen te vereenvoudigen en te versnellen. De controlemedewerker kan met zijn eigen pc analyses en selecties uitvoeren op de gegevens die afkomstig zijn uit de elektronische administratie van het bedrijf dat hij in onderzoek heeft. *Auditfile* is als het ware de brug tussen de twee digitale werelden: die van de ondernemer en die van de controlemedewerker. Ten derde biedt de moderne informatietechnologie ongekennde mogelijkheden voor de ontwikkeling van ‘big data’, datamining, data-analyse en geautomatiseerde risicoanalyse.

Betrouwbaar administreren

Wat niet ongenoemd mag blijven, is de ontwikkeling van keurmerken in *Betrouwbaar administreren*. Bedrijfsleven en overheid faciliteren deze keurmerken in co-creatie. Zij ontwikkelen gezamenlijk normenkaders op basis waarvan keurmerken worden afgegeven en beheerd door onafhankelijke stichtingen. Het bestuur van een stichting doet dat op basis van onafhankelijk audits. Op deze ‘checks and balances’ kunnen toezichthouders en dienstverleners steunen.

Samen met het ECP, het platform voor de informatiemaatschappij, en de leveranciers van online boekhoudpakketten heeft de Belastingdienst de ontwikkeling van een keurmerk ‘Zeker-Online’ geïnitieerd, dat het bestuur van de Stichting Zeker-Online verleent. Dit keurmerk wordt gegeven na toetsing op basis van het normenkader ‘Zeker-Online’.

Met Zeker-Online is een eerste stap gezet naar de realisering van de kwalificatie *automatisch goed*. De basis voor veilig online werken is gelegd met basale eisen voor online administraties en de btw-aangifte.

Min of meer dezelfde benadering is gekozen om het keurmerk *Betrouwbare Afrekensystemen* in het leven te roepen. Er is een onafhankelijke Stichting Betrouwbare Afrekensystemen opgericht en er is een normenkader geschetst dat garandeert dat alle transacties worden geregistreerd en vastgehouden. Een onafhankelijke audit-organisatie toetst het keurmerk op basis van een zelftoetsing van de leverancier. Bovendien wordt jaarlijks één op de vijf verleende keurmerken diepgaand getoetst. Als derde instrument noemen we het keurmerk *Rit-RegistratieSystemen*.

Voor de Belastingdienst is het gebruik van de keurmerken positieve voorinformatie waarmee rekening wordt gehouden. Indien een onderneming gebruikmaakt van een systeem met een keurmerk, kan de Belastingdienst zijn toezicht efficiënter en effectiever inrichten.

Gegevensuitwisseling

Om de controle op Europees niveau te intensiveren zijn vele mogelijkheden te noemen, die variëren van intensievere gegevensuitwisseling

tot een multilaterale controle door een team van Europese controle-medewerkers die zijn toegerust met Europese bevoegdheden. Brussel wil gelijktijdige controles stimuleren.

Parallel aan de uitbreiding van de controlebevoegdheden en de intensivering van de controle wordt ook steeds nadrukkelijker gepleit voor (meer) rechtsbescherming tegen de controlehandelingen van de Belastingdienst. In juli 2006 hebben de Tweede Kamerleden Dezentjé Hamming-Blumink en Crone een initiatiefwetsvoorstel ingediend ‘ten behoeve van de rechtsbescherming van belastingplichtigen bij controlehandelingen van de fiscus’. Met ingang van 1 juli 2011 heeft het wetsontwerp kracht van wet gekregen en deden de informatie- en kostenvergoedingsbeschikking hun intrede.

Spelregels

De Belastingdienst heeft een controleproces (de CAB) ontwikkeld waarin onder meer de wettelijke spelregels voor de belastingcontrole zijn verankerd. Wij doelen hier met name op de spelregels die te vinden zijn in, dan wel af te leiden zijn uit de wet, de beleidsregels, de jurisprudentie en de literatuur. Als leidraad gelden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De wettelijke voorschriften zijn evenwel summier en geven de Belastingdienst relatief veel discretionaire beleidsvrijheid.

De term spelregel is met opzet gekozen. Niet dat de regels een spel bepalen, opgevat als een onschuldig en vermakelijk tijdverdrijf. De rechten en verplichtingen, alsmede de niet zelden met elkaar strijdende belangen van belastingbetaler enerzijds en fiscus anderzijds, veroorzaken een spanningsveld waarin voor beide partijen voorzichtig opereren vereist is. Welke deze spelregels zijn en hoe ze moeten worden toegepast, komt in dit memo aan de orde.

Belastingcontrole, hoe ongelegen en onaangenaam soms ook ervaren als inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, behoeft naar onze mening geen rookgordijnen of een tactisch schimmenspel te zijn waarmee de tegenpartij liefst onverhoeds dient te worden geconfronteerd. Geenszins: als altijd behoren wet en recht de krijtlijnen van het speelveld en de regels van het spel aan te geven, met de rechter als arbiter als zich interpretatieverschillen voordoen. En dat alles moet transparant en zichtbaar zijn (‘fair play’).

Bevoegdheden

De vraag over de reikwijdte van de bevoegdheden van de controle-medewerker blijft de gemoederen danig bezighouden. De jurisprudentie heeft die bevoegdheden ook in 2017 meer vorm gegeven. Dit mede doordat de Belastingdienst de grenzen van zijn bevoegdheden aftast in zowel nationale als internationale verhoudingen.

Inhoud

Behalve aan de rechten en plichten van beide partijen besteedt deze studie ook aandacht aan de jurisprudentie op andere gebieden, zoals de verwerping van de administratie en de informatiebeschikking. Verder is de relevante vakliteratuur verwerkt die op het gebied van de belastingcontrole in 2017 is verschenen.

Dat geldt ook voor de nieuwe gestandaardiseerde documentatieverplichtingen die met ingang van 1 januari 2016 in de *Wet op de vennootschapsbelasting* zijn opgenomen voor multinationale groepen voor de verrekenprijzen die zij binnen het concern hanteren (Stb. 2015/540). Deze nieuwe documentatieverplichtingen zien op het opstellen – en waar nodig verstrekken – van een landenrapport, een groepsdossier en een lokaal dossier. De staatssecretaris heeft ultimo 2015 de ‘Regeling aanvullende documentatieverplichtingen verrekenprijzen’ gepubliceerd. Hierin geeft hij onder andere regels voor de vorm en inhoud van het landenrapport, het groepsdossier en het lokaal dossier.

De *Wet rechtsbescherming bij controlehandelingen* is ook in dit memo verweven. Deze wet, inmiddels beter bekend als de wet-Dezentjé, introduceert een aantal nieuwe begrippen, zoals de informatie- en de kostenvergoedingsbeschikking (respectievelijk art. 52a AWR en art. 52 zevende lid AWR). Een aantal zaken in de wet is evenwel nog steeds onvoldoende uitgekristalliseerd. Uiteraard komt de jurisprudentie aan de orde die in het kader van de wet-Dezentjé inmiddels is gewezen. In 2015 heeft de Hoge Raad veel duidelijkheid geschapen.

Ook de nieuwe spelregels voor elektronisch factureren komen aan bod. De staatssecretaris had in februari 2009 de regels voor elektronisch factureren al sterk gesimplificeerd, vooruitlopend op de factureringsrichtlijn van de EU. Per 1 januari 2013 is het besluit – en daarmee ook de factureringsrichtlijn – in de Wet OB verankerd. De vormgeving en implementatie van oplossingen voor elektronisch factureren worden volledig aan marktpartijen overgelaten. Hierdoor kan de elektronische factuur vorm- en middelvrij worden opgemaakt en verstuurd. En geconstateerd kan worden dat steeds meer organisaties daar dankbaar gebruik van maken.

De bedoeling van dit memo is om alle partijen die bij een belastingcontrole betrokken zijn, op de hoogte te brengen van hun rechten en plichten dienaangaande. Hiertoe zijn de belangrijkste spelregels puntsgewijze opgesomd, voorzien van jurisprudentie en relevante literatuur (hoofdstukken 3, 4 en 5). Ook de rechtsbescherming komt aan de orde. Als vertrekpunt hebben wij hiervoor de wettelijke voorschriften genomen. In dat verband besteden wij ook aandacht aan de sfeerovergang.

In hoofdstuk 6 behandelen wij Auditfile/CLAIR en de waarneming ter plaatse. In dit hoofdstuk heeft ook het horizontaal toezicht een plaats gekregen. In hoofdstuk 7 bespreken we drie controletechnieken:

de vermogensvergelijking, de chikwadraattoets en de geldsteekproef. In de praktijk blijken deze technieken de belastingbetaler en veelal ook zijn adviseur de nodige hoofdbrekens te bezorgen.

Voor wat de loonheffing en omzetbelasting betreft, schetsen wij de administratieve verplichtingen (hoofdstukken 8 en 9). De (digitale) factuurvereisten in het kader van de omzetbelasting vinden hier hun plaats.

Een van de gevolgen van een belastingcontrole kan zijn dat de controlemedewerker de administratie als grondslag voor de winstberekening terzijde schuift. In de hoofdstukken 3 en 10 wordt deze gang van zaken besproken.

De bevindingen van zijn controle legt de controlemedewerker neer in een rapport, wat het onderwerp is van hoofdstuk 11. Het laatste hoofdstuk geeft de spelregels die gelden wanneer een controle een internationale dimensie krijgt.

Ten slotte zij er met nadruk op gewezen dat de samensteller zich te allen tijde voor op- en aanmerkingen aanbevolen houdt.

Amsterdam, 1 februari 2018

2 Het wettelijk kader van de spelregels in de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR)

Art. 25

(...)

3. Indien het bezwaar is gericht tegen een aanslag, een navorderingsaanslag, een naheffingsaanslag of een beschikking, met betrekking tot welke de vereiste aangifte niet is gedaan of sprake is van een onherroepelijk geworden informatiebeschikking als bedoeld in artikel 52a, eerste lid, wordt bij de uitspraak op het bezwaarschrift de belastingaanslag of beschikking gehandhaafd, tenzij is gebleken dat en in hoeverre die belastingaanslag of beschikking onjuist is. De eerste volzin vindt geen toepassing voor zover het bezwaar is gericht tegen een vergrijpboete.

Art. 27e

1. Indien de vereiste aangifte niet is gedaan of sprake is van een onherroepelijk geworden informatiebeschikking als bedoeld in artikel 52a, eerste lid, verklaart de rechtbank het beroep ongegrond, tenzij is gebleken dat en in hoeverre de uitspraak op het bezwaar onjuist is.
2. Indien de rechtbank het beroep tegen een in artikel 52a, eerste lid, bedoelde informatiebeschikking ongegrond verklaart, stelt de rechtbank een nieuwe termijn voor het voldoen aan de in die beschikking bedoelde verplichtingen, in situaties waarin daar nog gevolg aan kan worden gegeven, tenzij sprake is van kennelijk onredelijk gebruik van procesrecht.
3. Dit artikel vindt geen toepassing voor zover het beroep is gericht tegen een vergrijpboete.

Art. 47

1. Ieder is gehouden desgevraagd aan de inspecteur:
 - a. de gegevens en inlichtingen te verstrekken welke voor de belastingheffing te zijnen aanzien van belang kunnen zijn;
 - b. de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan – zulks ter keuze van de inspecteur – waarvan de raadpleging van belang kan zijn voor de vaststelling van de feiten welke invloed kunnen uitoefenen op de belastingheffing te zijnen aanzien, voor dit doel beschikbaar te stellen.

2. Ingeval de belastingwet aangelegenheden van een derde aanmerkt als aangelegenheden van degene die vermoedelijk belastingplichtig is, gelden, voor zover het deze aangelegenheden betreft, gelijke verplichtingen voor de derde.
3. Een ieder die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, is verplicht op vordering van de inspecteur terstond een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage aan te bieden, indien dit van belang kan zijn voor de belastingheffing te zijnen aanzien.

Art. 47a

1. Met betrekking tot een vennootschap met een geheel of ten dele in aandelen verdeeld kapitaal waarin een niet binnen het Rijk gevestigd lichaam of een niet binnen het Rijk wonende natuurlijke persoon een belang heeft van meer dan 50 percent en met betrekking tot een ander lichaam waarover dat niet binnen het Rijk gevestigde lichaam of die natuurlijke persoon de zeggenschap heeft, is artikel 47, eerste lid, van overeenkomstige toepassing ter zake van gegevens en inlichtingen alsmede gegevensdragers die in het bezit zijn van dat niet binnen het Rijk gevestigde lichaam of die natuurlijke persoon. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing in gevallen waarin twee of meer lichamen of natuurlijke personen waarvan er ten minste één niet binnen het Rijk is gevestigd of woont, volgens een onderlinge regeling tot samenwerking een belang houden van meer dan 50 percent in een vennootschap met een geheel of ten dele in aandelen verdeeld kapitaal dan wel de zeggenschap hebben in een ander lichaam. Ter zake van die gegevensdragers kan worden volstaan met het voor raadpleging beschikbaar stellen van de inhoud daarvan door middel van kopieën, leesbare afdrucken of uittreksels.
2. Met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde vennootschap en het andere lichaam is artikel 47, eerste lid, eveneens van overeenkomstige toepassing ter zake van gegevens en inlichtingen alsmede gegevensdragers die in het bezit zijn van een niet binnen het Rijk gevestigde vennootschap met een geheel of ten dele in aandelen verdeeld kapitaal waarin een in het eerste lid bedoeld niet binnen het Rijk gevestigd lichaam of wonend natuurlijk persoon een belang heeft van meer dan 50 percent of die in het bezit zijn van een ander niet binnen het Rijk gevestigd lichaam waarover dat niet binnen het Rijk gevestigde lichaam of die natuurlijke persoon zeggenschap heeft. Ter zake van die gegevensdragers kan worden volstaan met het voor raadpleging beschikbaar stellen van de inhoud daarvan door middel van kopieën, leesbare afdrucken of uittreksels.

3. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing indien het in die leden bedoelde niet in Nederland gevestigde lichaam of de in die leden bedoelde natuurlijke persoon is gevestigd onderscheidenlijk woont in Aruba, Curaçao, Sint Maarten of een staat waarmee in de relatie met Nederland een wederkerige regeling bestaat die voorziet in inlichtingenuitwisseling met betrekking tot de belasting voor de heffing waarvan de inspecteur de gegevens, inlichtingen of gegevensdragers nodig heeft.
4. In afwijking van het derde lid kan Onze Minister de inspecteur toestaan het eerste en het tweede lid alsnog toe te passen indien is gebleken dat bij toepassing van het derde lid de gevraagde inlichtingen niet kunnen worden verkregen.
5. Voor een weigering om te voldoen aan de in dit artikel omschreven verplichtingen kunnen de vennootschap en het andere lichaam zich niet met vrucht beroepen op een gebrek aan medewerking van het niet binnen het Rijk gevestigde lichaam of de niet binnen het Rijk wonende natuurlijke persoon.

Art. 47b

Degene op wie de gegevens en inlichtingen, bedoeld in artikel 53, tweede en derde lid, betrekking hebben, is gehouden, volgens bij of krachtens de belastingwet te stellen regels, aan de administratieplichtige opgave te verstrekken van zijn burgerservicenummer.

Art. 48

1. De in artikel 47, eerste lid, onderdeel b, bedoelde verplichting geldt onverminderd voor een derde bij wie zich gegevensdragers bevinden van degene die gehouden is deze, of de inhoud daarvan, aan de inspecteur voor raadpleging beschikbaar te stellen.
2. De inspecteur stelt degene wiens gegevensdragers hij bij een derde voor raadpleging vordert, gelijktijdig hiervan in kennis.

Art. 49

1. De gegevens en inlichtingen dienen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud te worden verstrekt, mondeling, schriftelijk of op andere wijze – zulks ter keuze van de inspecteur – en binnen een door de inspecteur te stellen termijn.
2. Toegelaten moet worden, dat kopieën, leesbare afdrukken of uittreksels worden gemaakt van de voor raadpleging beschikbaar gestelde gegevensdragers of de inhoud daarvan.

Art. 49a

1. Bij ministeriële regeling wordt aangewezen degene die is gehouden bij het verrichten van de in die ministeriële regeling aan te wijzen

werkzaamheden het burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, het sociaal-fiscaalnummer te gebruiken ten behoeve van de rijksbelastingdienst. Voor aanwijzing komt niet in aanmerking een overheidsorgaan als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer of degene aan wie het burgerservicenummer is toegekend. Onder werkzaamheden als bedoeld in de eerste volzin wordt mede verstaan het doen van aangifte.

2. Op het ontwerp van een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid, is artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens van overeenkomstige toepassing.

Art. 50

1. Degene die een gebouw of grond in gebruik heeft, is verplicht de inspecteur en de door deze aangewezen deskundigen desgevraagd toegang te verlenen tot alle gedeelten van dat gebouw en alle grond, voor zover dat voor een ingevolge de belastingwet te verrichten onderzoek nodig is.
2. De gevraagde toegang moet worden verleend, tussen acht uur 's ochtends en zes uur 's avonds, met uitzondering van zaterdagen, zondagen en algemeen erkende feestdagen.
3. Indien het gebouw of de grond wordt gebruikt voor het uitoefenen van een bedrijf, een zelfstandig beroep of een werkzaamheid als bedoeld in artikel 52, eerste lid, wordt, voor zover het redelijkerwijs niet mogelijk is het onderzoek te doen plaatsvinden gedurende de in het tweede lid bedoelde uren, de gevraagde toegang verleend tijdens de uren waarin het gebruik voor de uitoefening van dat bedrijf, dat zelfstandig beroep of die werkzaamheid daadwerkelijk plaatsvindt.
4. De gebruiker van het gebouw of de grond is verplicht desgevraagd de aanwijzingen te geven die voor het onderzoek nodig zijn.

Art. 51

Voor een weigering om te voldoen aan de in de artikelen 47, 47a, 47b, 48 en 49 omschreven verplichtingen kan niemand zich met vrucht beroepen op de omstandigheden dat hij uit enigerlei hoofde tot geheimhouding verplicht is, zelfs niet indien deze hem bij een wettelijke bepaling is opgelegd.

Art. 52

1. Administratieplichtigen zijn gehouden van hun vermogenstoestand en van alles betreffende hun bedrijf, zelfstandig beroep of werkzaamheid naar de eisen van dat bedrijf, dat zelfstandig beroep of die werkzaamheid op zodanige wijze een administratie te voeren en

de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde hun rechten en verplichtingen alsmede de voor de heffing van belasting overigens van belang zijnde gegevens hieruit duidelijk blijken.

2. Administratieplichtigen zijn:
 - a. lichamen;
 - b. natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig een beroep uitoefenen, alsmede natuurlijke personen die belastbare winst uit onderneming als bedoeld in artikel 3.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 genieten;
 - c. natuurlijke personen die inhoudingsplichtige zijn;
 - d. natuurlijke personen die een werkzaamheid als bedoeld in de artikelen 3.91, 3.92 en 3.92b van de Wet inkomstenbelasting 2001 verrichten.
3. Tot de administratie behoort hetgeen ingevolge andere belastingwetten wordt bijgehouden, aangetekend of opgemaakt.
4. Voorzover bij of krachtens de belastingwet niet anders is bepaald, zijn administratieplichtigen verplicht de in de voorgaande leden bedoelde gegevensdragers gedurende zeven jaar te bewaren.
5. De op een gegevensdrager aangebrachte gegevens, uitgezonderd de op papier gestelde balans en staat van baten en lasten, kunnen op een andere gegevensdrager worden overgebracht en bewaard, mits de overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.
6. De administratie dient zodanig te zijn ingericht en te worden gevoerd en de gegevensdragers dienen zodanig te worden bewaard, dat controle daarvan door de inspecteur binnen een redelijke termijn mogelijk is. Daartoe verleent de administratieplichtige de benodigde medewerking met inbegrip van het verschaffen van het benodigde inzicht in de opzet en de werking van de administratie.
7. Ingeval een administratieplichtige een door de inspecteur op het eerste lid gebaseerde verplichting is nagekomen maar van oordeel is dat de verplichting onrechtmatig is opgelegd, kan hij verzoeken om vergoeding van kosten die rechtstreeks verband houden met deze nakoming. De inspecteur beslist op dat verzoek bij voor bezwaar vatbare beschikking en kent een redelijke kostenvergoeding toe in geval van een onrechtmatig opgelegde verplichting.

Art. 52a

1. Indien met betrekking tot een op te leggen aanslag, navorderingsaanslag of naheffingsaanslag of een te nemen beschikking niet of niet volledig wordt voldaan aan de verplichtingen ingevolge artikel

41, 47, 47a, 49, 52, en, voor zover het verplichtingen van administratieplichtigen betreft ten behoeve van de heffing van de belasting waarvan de inhouding aan hen is opgedragen, aan de verplichtingen ingevolge artikel 53, eerste, tweede en derde lid, kan de inspecteur dit vaststellen bij voor bezwaar vatbare beschikking (informatiebeschikking). De inspecteur wijst in de informatiebeschikking op artikel 25, derde lid.

2. De termijn voor de vaststelling van een aanslag, navorderingsaanslag of naheffingsaanslag of het nemen van een beschikking wordt verlengd met de periode tussen de bekendmaking van de met betrekking tot die belastingaanslag of beschikking genomen informatiebeschikking waarin wordt vastgesteld dat de belastingplichtige niet of niet volledig aan zijn verplichtingen heeft voldaan en het moment waarop deze informatiebeschikking onherroepelijk komt vast te staan of wordt vernietigd.
3. Indien de inspecteur een aanslag, navorderingsaanslag of naheffingsaanslag vaststelt of een beschikking neemt voordat de met betrekking tot die belastingaanslag of beschikking genomen informatiebeschikking onherroepelijk is geworden, vervalt de informatiebeschikking.
4. Dit artikel laat onverlet de mogelijkheid voor de inspecteur om een procedure aanhangig te maken bij de burgerlijke rechter strekkende tot een veroordeling tot nakoming van de verplichtingen voortvloeiende uit deze wet op straffe van een dwangsom.

Art. 53

1. Met betrekking tot administratieplichtigen als bedoeld in artikel 52 zijn de in de artikelen 47 en 48 tot en met 50 geregelde verplichtingen van overeenkomstige toepassing ten behoeve van:
 - a. de belastingheffing van derden;
 - b. de heffing van de belasting waarvan de inhouding aan hen is opgedragen.
2. Onverminderd de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, zijn de bij of krachtens de belastingwet aan te wijzen administratieplichtigen gehouden de bij of krachtens de belastingwet aan te wijzen gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming voor de heffing van de belasting van belang kan zijn eigener beweging te verstrekken aan de inspecteur volgens bij of krachtens de belastingwet te stellen regels.
3. De administratieplichtigen, bedoeld in het tweede lid, zijn gehouden bij de gegevens en inlichtingen, bedoeld in het tweede lid, het burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, het sociaal-fiscaalnummer te vermelden van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben.

4. Het bepaalde in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, is niet van toepassing op de personen en de lichamen als bedoeld in artikel 55, voor zover het de in dat artikel bedoelde gegevens en inlichtingen betreft.
5. Ingeval een administratieplichtige een door de inspecteur op het eerste lid, aanhef en onderdeel a, gebaseerde verplichting is nagekomen maar van oordeel is dat de verplichting onrechtmatig is opgelegd, kan hij verzoeken om vergoeding van kosten die rechtstreeks verband houden met deze nakoming. De inspecteur beslist op dat verzoek bij voor bezwaar vatbare beschikking en kent een redelijke kostenvergoeding toe in geval van een onrechtmatig opgelegde verplichting.

Art. 53a

1. Voor een weigering om te voldoen aan de verplichtingen ten behoeve van de belastingheffing van derden kunnen alleen bekleders van een geestelijk ambt, notarissen, advocaten, artsen en apothekers zich beroepen op de omstandigheid, dat zij uit hoofde van hun stand, ambt of beroep tot geheimhouding verplicht zijn.
2. Met betrekking tot de verplichtingen ten behoeve van de heffing van de belasting waarvan de inhouding aan administratieplichtigen is opgedragen, is artikel 51 van overeenkomstige toepassing.

Art. 54

De administratieplichtige die niet of niet volledig voldoet aan de verdring gegevensdragers, of de inhoud daarvan, voor raadpleging beschikbaar te stellen, wordt voor de toepassing van de artikelen 25 en 27e geacht niet volledig te hebben voldaan aan een bij of krachtens artikel 52 opgelegde verplichting, tenzij aannemelijk is dat de afwezigheid of onvolledigheid van de gegevensdragers of de inhoud daarvan het gevolg is van overmacht.

Art. 55

1. Onze Ministers, openbare lichamen en rechtspersonen die bij of krachtens een bijzondere wet rechtspersoonlijkheid hebben verkregen, de onder hen ressorterende instellingen en diensten, alsmede lichamen die hoofdzakelijk uitvoering geven aan het beleid van het Rijk, verschaffen, mondeling, schriftelijk of op andere wijze – zulks ter keuze van de inspecteur – de gegevens en inlichtingen, en wel kosteloos, die hun door de inspecteur ter uitvoering van de belastingwet worden gevraagd.
2. Onze Minister kan, op schriftelijk verzoek, ontheffing verlenen van de in het eerste lid omschreven verplichting.

Art. 56

De verplichtingen welke volgens deze afdeling bestaan jegens de inspecteur, gelden mede jegens iedere door Onze Minister aangewezen andere ambtenaar van de rijksbelastingdienst.